

РЕШЕНИЕ

№ 3099

гр. София, 19.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 29.05.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **9703** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-чл.207 от АПК.

Предявен е иск с правна квалификация чл.1 ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е по подадена искова молба от [фирма], представлявано от С. А. С., с която срещу Агенцията по вписванията е предявен иск за присъждане на сумата в размер на 1 007.50 лева, представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди-заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 1 000.00 лева и 7.50 лева-държавна такса в производството по т.дело № 93/2019г. на Окръжен съд- Ловеч по оспорване на отказ № 20190805173002-2/09.08.2019г. на Агенцията по вписвания, отменен като незаконосъобразен с Решение от 19.08.2019г., постановено по т.дело № 93/2019г.

В обстоятелствената част на исковата молба се излагат следните релевантни за спора твърдения: Ищецът посочва, че срещу него е било издаден отказ № 20190805173002-2/09.08.2019г. по повод подадено заявление вх. № 20190805173002/05.08.2019г. Този акт е бил отменено с влязло в законна сила съдебно решение от 19.08.2019г. на Окръжен съд-Ловеч, постановено по т.дело № 93/2019г., като във връзка с воденото съдебно производство по обжалване на акта е направил разходи представляващи заплатено възнаграждение за адвокатска защита в размер на 1 000.00 лева, осъществена от адв. Т. Т. и държавна такса в размер на 7.50 лева. Съдът е сезиран с осъдителен иск за сумата от 1 007.50 лева, представляваща

обезщетение за причинени имуществени вреди и направените по делото разноски, вкл. и тези пред ВАС на РБ. В проведеното открито съдебно заседание на 29.05.2020г. ищецът се представлява от адв. Т. Т., който поддържа исковата претенция и моли съдът да я уважи.

Ответникът – Агенция по вписванията е депозирал писмен отговор по чл.131 ГПК във вр. чл.144 АПК вх. № 3972/05.02.2020г. В него се посочва, че разноските направени в охранителното производство, съгласно чл.541 от ГПК остават за сметка на молителя, поради което не е налице вреда, за да бъде уважена претенцията по чл.28 ал.2 от ЗТРРЮЛНЦ във вр.чл.1 ал.1 от ЗОДОВ. Оспорва се и размера на претендираното от ищеца възнаграждение, като се излага, че същият е прекомерен и значително надвишава минималния размер, регламентиран в Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет. Сумата от 1 000.00 лева не отговаря на условието по чл.36 ал.2 от ЗА, тъй като не съответства на фактическата и правна сложност на делото и оказаната правна помощ. Процесуалният представител на ответната страна мл.експерт Е. Й. моли исковата претенция да бъде отхвърлена, като неоснователна и недоказана, а в случай, че бъде уважена да се редуцира размера на исканото обезщетение.

Заключението на прокурора от Софийска градска прокуратура е, че исковата претенция е основателна и следва да бъде уважена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ- град, след преценка поотделно и в съвкупност на събраните по делото писмени доказателства, доводите и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Не се спори между страните по делото, че спрямо ищецът е бил издаден отказ № 20190805173002-2/09.08.2019г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията, по повод подадено заявление вх. №20190805173002/05.08.2019г.

Актът е бил отменен със съдебно решение № 74 от 19.08.2019г. на Окръжен съд-Ловеч, постановено по т.дело № 93/2019г. Преписката е върната на Агенция по вписванията, Търговски регистър за ново произнасяне и даване на указания на заявителя по реда на чл.22 ал.5 от ЗТРРЮЛНЦ за отстраняване на нередовностите на заявлението, а именно: представяне на документ за платена държавна такса и декларация по чл.13 ал.4 от ЗТРРЮЛНЦ, подписана от управителя на търговското дружество. Този съдебен акт е влязъл в законна сила на 19.08.2019г.

Представен е бил по т.дело № 93/2019г. договор за правна защита и съдействие от 12.08.2019г. /лист 9/, по силата на който ищецът е упълномощил адв. Т. Т. да го представлява пред Окръжен съд-Ловеч във връзка с обжалване на посочения отказ, като е било уговорено и заплатено изцяло и в брой адвокатско възнаграждение в размер на сумата от 1 000.00 лева.

Приложен е и документ за внесена държавна такса в размер на сумата от 7.50 лева от дата 12.08.2019г. /лист 8/.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ- град, обосновава следните правни изводи :

Предявеният иск е процесуално допустим, като подаден от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията. След като са въведени твърдения за причинена вреда на ищеца, която е в причинна връзка с отменен по съдебен ред отказ на длъжностно лице по регистрацията, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища и в

частност, на Административен съд [населено място]-град / определение № 110/07.01.2020г. по адм.дело № 12934/2019г. на ВАС на РБ, III-то отделение/.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е обективна, т.е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който се поражда правото на обезщетение за вреди, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали те са причинени виновно от отговорното длъжностно лице. Пасивно легитимираният ответник по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение, съгласно чл. 205 от АПК е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Под „орган” и по смисъла на § 1 т.1 ДР на АПК в случая се има предвид този държавен орган, чиито длъжностни лица със своите действия и/или бездействия са причинили вреди на граждани. Ето защо, Агенция по вписванията, като административен орган се явява надлежния ответник по предявения иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът [фирма], представлявано от С. А. С., извежда своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издаден акт от дата 09.08.2019г., който е отменен по съдебен ред с влязло в законна сила на 19.08.2019г. решение. Доказана е първата от визираните по-горе предпоставки - отменен като незаконосъобразен административен акт.

По отношение на заявените имуществени вреди, представляващи заплатен адвокатски хонорар:

В Тълкувателно решение № 1/15.03.2017г. по т. дело № 2/2016г. на ОСС на ВАС на РБ е прието, че „При предявени пред административните съдилища иски по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон”.

В мотивите на тълкувателния акт, които следва да бъдат отнесени и към настоящия спор, е посочено, че „след като едно от условията на АПК за образуване на производство по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ е административния акт да е отменен по административен или /и/ съдебен ред и след като в тези производства гражданина е ползвал адвокатска защита, защото не е могъл сам да се защити, то хонорара, платен на адвокат за осъществяване на тази защита не е нищо друго, освен имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен

административен акт и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ или луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие-гражданина не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Безспорно, потърсената адвокатска помощ и платения адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка нелогично е да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от издаденото срещу него наказателно постановление, с цел то да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите“.

Настоящият съдебен състав споделя тезата на ищеца, че са му причинени имуществени вреди, изразяващи се в разноси за адвокатска защита, направени при обжалване на незаконосъобразен акт на администрацията. Налице е реално заплащане на хонорар за адвокат Т. Т., осъществил процесуално представителство по образуваното пред Окръжен съд-Ловеч т.дело № 93/2019г. (договор за правна защита и съдействие от 12.08.2019г., което е достатъчно доказателство за това, че разходът е направен съгласно т. 1 от ТР № 6/06.11.2013г. по т.дело № 6/2012г. на ОС на ГК и ТК на ВКС), и това плащане, след като е предизвикало имуществено разместване в отрицателна посока за [фирма], представлявано от С. А. С., представлява имуществена вреда за него.

Ангажирането на адвокат за правна защита, при обжалване пред съд е израз на нормалната грижа на юридическото лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо, на основание чл.36 от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при упражнено право на оспорване пред съд и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да уговори точно в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред против незаконосъобразен акт на администрацията. Ако не беше издаден отказ № 20190805173002-2/09.08.2019г., който той е считал за незаконосъобразен, то нямаше да съществува и съдебното му оспорване, в рамките на което обжалване пред съд лицето може да упражни, както намери за необходимо и ефективно правото си на защита, включително като наеме адвокат, на когото дължи възнаграждение.

Съдът отбелязва, че въпреки незадължителността на адвокатската защита в производството по чл.25 ЗТРРЮЛНЦ, платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава е основно право, конституционно гарантирано- чл.56 и чл.122 от Конституцията на РБ, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на платения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата.

Държавната такса и адвокатското възнаграждение са заплатени единствено поради необходимостта от оспорване на отказа и нуждата от адекватна защита срещу издадения незаконосъобразен отказ на АВ, до които не би се стигнало, ако при

осъществяване на своята регистърна дейност, длъжностното лице при АВ бе съблюдало материалния и процесуалния закон. Това обосновава пряката причинност между осъществената незаконосъобразно дейност в регистърното производство, приключила с издаване на отказа и произтеклите за юридическото лице имуществени вреди. Предвид горното, съдът счита, че платеното възнаграждение на адвокат Т. Т. за процесуално представителство по делото, с предмет-законосъобразността на акт за длъжностно лице по регистрацията, след отмяната на същия следва да се възстанови, тъй като страната е била принудена да направи този разход поради незаконосъобразната дейност на Агенцията по вписванията.

При формирането на своите изводи, настоящата съдебна инстанция съобразява и мотивите, съдържащи се в решение на съда на Европейския съюз от 5 март 1996 г. по съединени дела С-46/93 и С-48/93, в които се посочва, че държавата е длъжна да поправи последиците от причинените вреди съгласно националното право относно отговорността, като се има предвид, че установените от националните законодателства условия в областта на поправянето на вредите не могат да бъдат по-неблагоприятни от условията, отнасящи се до подобни вътрешноправни искове и не могат да бъдат уредени по начин, който прави получаването на обезщетение практически невъзможно или изключително трудно (в този смисъл и решение от 9 ноември 1983 г. по дело S. G., 199/82, както и заключение на генералния адвокат, представено на 11 юни 2015 г. по дело С-160/2014 г.). Идентични са и мотивите, съдържащи се в решение на Съда на Европейския съюз от 26 януари 2010 г. по дело С-118/08, в които мотиви се посочва, че принципът на равностойност изисква всички правила относно исковете да се прилагат еднакво за исковете, основани на нарушение на правото на Съюза и за сходните искове, основани на нарушение на вътрешното право.

Националното законодателство на Република България регламентира обезщетението за вреди, произтекли от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни органи при или по повод на осъществяване на административна дейност в чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно постоянната практика на Съда на Европейския съюз, принципът на равностойност изисква всички правила относно исковете да се прилагат еднакво за исковете, основани на нарушение на правото на Европейския съюз и за сходните искове, основани на нарушение на вътрешното право (в този смисъл решение от 15 септември 1998 г. по дело С-231/96, решение от 1 декември 1998 г. по дело С-326/96, решение от 16 май 2000 г. по дело С-78/98 г., решение от 19 септември 2006 г. по дело С-21, С-392/04 и С-422/04).

При съобразяване на посочените обстоятелства и на изискванията за равностойност и за ефективност, изразяващи общото задължение на държавите членки да гарантират съдебната защита на правата, които страните в процеса черпят от общностното право, би следвало да се направи извода, че тези принципи се прилагат и при определянето на компетентните национални юрисдикции във връзка със съдебните производства, които се основават на това право.

В заключение, доказани са всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди, представляващи платените от него разноски за адвокат и държавна такса по т.дело № 93/2019 г. на Окръжен съд-Ловеч.

В писмения си отговор ответникът е направил възражение за прекомерност на заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение по т. дело № 93/2019 г. по описа на Окръжен съд-Ловеч. В съответствие с мотивите на Тълкувателно решение № 1/15.03.2017г. по т. дело № 2/2016г. на ОСС на ВАС на РБ, възражението по чл.78 ал.5 от ГПК за прекомерност на платения адвокатски хонорар при несъответствие с действителната фактическа и правна сложност на делото и възможността на съда да го намали до минималния такъв, определен от Наредбата по чл.36 ал.2 от ЗА, е действително една от възможностите на страната, в случая държавата, да защити правата си и да не позволи на ответната страна да бъде присъден хонорар, несъответстващ на критериите на този член от закона - "справедлив и обоснован". Делата за присъждане на обезщетения по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Съдебната практика приема, че възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение е допустимо. В случая, видно от договора за правна защита и съдействие, приложен на л.9 от т. дело № 93/2019 г. по описа на Окръжен съд-Ловеч, ищецът е договорил и заплатил на упълномощения адвокат възнаграждение в размер на 1 000.00 лв. В мотивите на цитираното по-горе Тълкувателно решение № 1/15.03.2017 г. на ВАС на РБ, е отбелязано, че съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл.36 ал.2 от ЗА - да е "обоснован и справедлив", т.е да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. Съгласно чл.7 ал.1 т.5 от Наредба № 1/09.07.2004г. минималният размер на адвокатското възнаграждение е 300.00 лева. В конкретния случай процеса, развил се по реда на чл.25 от ЗТРРЮЛНЦ е охранителен, с ниска правна и фактическа сложност, делото е разгледано в закрито заседание, а правната помощ на процесуалния представител на [фирма] се е състояла в изготвянето и подаването на жалбата с вх. № 20190812120839. Не са събрани доказателства, не е провеждано открито съдебно заседание, поради което и размера на възнаграждението на адв.Т. Т. следва да е съобразен с минималните размери за този вид охранителни производства,

а именно: 300.00 лева.

Съгласно чл.10 ал.3 от ЗОДОВ, „ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска“. Ищецът претендира разноски в размер на 1 000.00 лв., представлящи заплатено адвокатско възнаграждение. Ответникът в писмения отговор вх. № 3972/05.02.2020г. е възразил за прекомерност на възнаграждението на адв.Т. Т. в размер на 1 000.00 лв. На основание чл.78 ал.5 от ГПК, съдът съобрази, че делото е с невисока правна и фактическа сложност, поради което и се дължи възнаграждение в минимален размер, съобразно чл.8 във вр. чл.7 ал.2 т.1 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в размер на сумата от 100.00 лева.

На основание чл.226 ал.3 от АПК на ищецът следва да се присъдят и разноските по адм. д. № 12934/2019г. по описа на Върховния административен съд на РБ, които са доказани в размер от 1 015.00 лева и представляват държавна такса за касационно обжалване на определение № 7059/24.09.2019г. в размер на 15.00 лева и 1 000.00 лева адвокатско възнаграждение, съгласно договор за правна защита и съдействие от 02.10.2019г.

Мотивиран от гореизложеното, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ - град**, II-ро отделение, 22 състав

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от С. А. С. със седалище и адрес на управление: [населено място], [община], област Л., [улица] със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.3, чрез адв.Т. Т. сумата от 307.50 /триста и седем лева и петдесет стотинки/ лева, на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ.

ОТХВЪРЛЯ предявеният иск с правно основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от С. А. С. със седалище и адрес на управление: [населено място], [община], област Л., [улица] със

съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.3, чрез адв.Т. Т. срещу АГЕНЦИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА с адрес: [населено място], [улица] за разликата до пълния претендиран размер от 1 007.50 /хиляда и седем лева и петдесет стотинки/.

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от С. А. С. със седалище и адрес на управление: [населено място], [община], област Л., [улица] със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.3, чрез адв.Т. Т. сумата 1 115.00 /хиляда сто и петнадесет/ лева на основание чл.10 ал.3 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен Административен Съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия: